Notes de la versió

L'openSUSE Leap és un sistema operatiu lliure basat en Linux per al vostre ordinador de sobretaula, portàtil o servidor. Podeu usar-lo per navegar per Internet, gestionar el correu i les fotografies, fer feina d'oficina, reproduir vídeos o música i passar-vos-ho molt bé!

Data de publicació2019-03-01 , 42.3.20190301.c6da7ab

Sumari

1 Instal·lació 2

2 Actualització del sistema 4

3 General 11

4 Més informació i informació de retorn 13

Les notes de les versions estan en desenvolupament constant. Per saber més coses de les últimes actualitzacions, vegeu-ne la versió en línia a https://doc.opensuse.org/release-notes. La versió en anglès s'actualitza sempre que cal. Les versions traduïdes poden estar temporalment incompletes.

Si heu fet una actualització des d'una versió anterior a aquesta edició d'openSUSE, vegeu les notes de la versió anterior aquí: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes.

La informació sobre el projecte està disponible a https://www.opensuse.org.

Per informar d'errors en aquesta versió, useu el Bugzilla d'openSUSE. Per a més informació, vegeu http://en.opensuse.org/Submitting_Bug_Reports.

1 Instal·lació

Aquesta secció conté notes relacionades amb la instal·lació. Per a unes instruccions d'actualització detallades, vegeu la documentació de https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/part.basics.html.

1.1 Instal·lació mínima del sistema

Per tal d'evitar que alguns paquets recomanats grossos s'instal·lin, el patró per a les instal·lacions mínimes usa un altre patró que crea conflictes amb els paquets no desitjats. Aquest patró es pot suprimir després de la instal·lació, s'anomena `patterns-openSUSE-minimal_base-conflicts`.

Tingueu en compte que la instal·lació mínima no té tallafoc per defecte. Si us en cal un, instal·leu `SuSEfirewall2`.

1.2 UEFI: Interfície de Microprogramari Extensible Unificat

Abans d'instal·lar l'openSUSE en un sistema que arrenqui amb UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), us suggerim emfàticament que comproveu qualsevol actualització del microprogramari que pugui recomanar-ne el fabricant i, si està disponible, que la instal·leu. Si teniu Windows 8 o posterior preinstal·lat és una sòlida indicació que el sistema arrenca amb UEFI.

Background: Algun microprogramari UEFI té errors que causen que falli si s'escriuen massa dades a l'àrea d'emmagatzematge UEFI. Ara bé, no hi ha informació clara sobre què vol dir exactament «massa».

L'openSUSE en minimitza el risc no escrivint més que el mínim necessari per arrencar el sistema. El mínim significa dir al microprogramari UEFI la localització del carregador d'arrencada de l'openSUSE. Les característiques de la font original del nucli de Linux que usen l'àrea d'emmagatzematge UEFI per desar-hi informació d'arrencada i de fallades (`pstore`) s'han inhabilitat per defecte. Tot i això, és recomanable instal·lar qualsevol actualització del microprogramari UEFI que el fabricant recomani.

1.3 UEFI, GPT i particions MS-DOS

Amb la implementació d'EFI/UEFI, va arribar un nou estil de partició: GPT (GUID Partition Table). Aquest nou esquema usa identificadors globalment únics (valors de 128 bits mostrats en 32 dígits hexadecimals) per identificar dispositius i tipus de particions.

Addicionalment, l'especificació UEFI també permet particions de llegat MBR (MS-DOS). Els carregadors d'arrencada de Linux (ELILO o GRUB2) intenten generar automàticament un GUID per a aquestes particions de llegat i escriure-les al microprogramari. Aquest GUID pot canviar freqüentment i causar una reescriptura al microprogramari. Aquesta reescriptura consisteix en dues operacions diferents: suprimir l'entrada antiga i crear-ne una que reemplaci la primera.

El microprogramari modern té un recollidor de porqueria que recull entrades esborrades i allibera la memòria reservada per a entrades antigues. Sorgeix un problema quan un microprogramari és defectuós i no ho fa, això pot arribar a suposar que un sistema que no arrenqui.

La solució provisional és simple: convertir la partició de llegat MBR a GPT.

1.4 Actualització de la pila de gràfics del nucli

A l'openSUSE Leap 42.3, l'actualització de la pila de gràfics al codi de nucli 4.9.x es proporciona a través del paquet `drm-kmp-default` en comptes de fer retrocedir molts pedaços al nucli mateix. Normalment aquest paquet s'instal·la automàticament durant la instal·lació del sistema quan es troba un dispositiu de gràfics corresponent a la màquina.

El KMP dona als usuaris un altre benefici: podeu tornar enrere al codi de nucli 4.4.x de manera senzilla simplement desinstal·lant aquest paquet. Quan us trobeu un problema crític com ara que es pengi la GPU, proveu de desinstal·lar el paquet com es mostra a continuació, reinicieu i torneu-ho a comprovar:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

1.5 Canvis per a usuaris que instal·lin el controlador Nvidia manualment

Amb l'openSUSE Leap 42.3, us cal desinstal·lar primer el paquet `drm-kmp-default`, abans de poder instal·lar manualment els controladors de Nvidia usant l'arxiu de l'script de l'intèrpret d'ordres `.run`:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

Si instal·leu els RPM proporcionats per Nvidia, aquest problema no us afectarà, perquè en aquest cas el paquet `drm-kmp-default` és reemplaçat automàticament durant la instal·lació del controlador.

Si decidiu desinstal·lar el controlador Nvidia més tard, assegureu-vos de reinstal·lar el paquet `drm-kmp-default`.

Per a més informació, vegeu https://bugzilla.suse.com/show_bug.cgi?id=1044816.

2 Actualització del sistema

Aquesta secció conté notes relacionades amb l'actualització del sistema. Per a unes instruccions d'actualització detallades, vegeu la documentació de https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/cha.update.osuse.html.

Addicionalment, marqueu *Secció 3.1, «Paquets obsolets»*.

2.1 Actualitzar des de l'openSUSE Leap 42.2

2.1.1 Paquets suprimits o reemplaçats

Els paquets següents s'han suprimit o reemplaçat respecte de l'openSUSE Leap 42.2:

- `ldapjdk`: falla en construir-se al 42.3.
- `libatlas3`: falla en construir-se al 42.3.
- `castor`: falla en construir-se al 42.3.
- `fontinfo`: no s'ha tingut mai la intenció de publicar-lo com a paquet estable.

- `plasma5-mediacenter`: abandonat per la font després de la versió 5.7.3.
- `perl-Mojolicious-Plugin-Bootstrap3`: desfasat per la font, la funcionalitat és reemplaçada per `perl-Mojolicious-Plugin-AssetPack`.
- `qtsharp`: falla en construir-se al 42.3.
- `rubygem-mysql`: reemplaçat per rubygem-mysql2.

2.1.2 El controlador de ratolí tàctil Synaptics amb KDE Plasma

In openSUSE Leap 42.2, el controlador synaptics X11 (package `xf86-input-synaptics`) no estava instal·lat per defecte (vegeu *Secció 2.2.4, «El controlador Synaptics X pot degradar l'experiència del ratolí tàctil amb el GNOME»*). Ara bé, el KDE Plasma només ofereix opcions de configuració limitades per al substitut: libinput.

Des de l'openSUSE Leap 42.3, el paquet `xf86-input-synaptics` està instal·lat conjuntament amb l'escriptori KDE Plasma (recomanat per `plasma5-workspace`).

2.1.3 Canvis a la indexació de la cerca a l'escriptori KDE

A l'openSUSE Leap 42.3, la cerca a l'escriptori només indexa per defecte noms de fitxers, no els continguts dels fitxers.

La indexació de contingut de fitxers s'ha de rehabilitar manualment, fins i tot si estava habilitada abans, ja que el valor per defecte previ no es va desar a la configuració. Per fer-ho, seguiu aquests passos:

1. Usant el menú principal o el Krunner, obriu la *Configuració de l'escriptori*.
2. Cliqueu a *Cerca*.
3. Activeu la casella *Indexa també el contingut de fitxers*.
4. Cliqueu a *Aplica*.

2.1.4 El Shorewall s'ha actualitzat a la versió 5.1

A l'openSUSE Leap 42.3, el Shorewall s'ha actaulitzat a la darrera versió estable, la 5.1. Quan se'n faci l'actualització, els paquets `shorewall` i `shorewall6` avisaran l'administrador que cal una actualització dels fitxers de configuració.

La documentation està disponible a http://shorewall.net/.

ACTUALITZAR EL SHOREWALL

1. Amb privilegis d'administrador en una consola, executeu el següent:

```
arrel #shorewall update -a /etc/shorewall
```

2. Adapteu la configuració a la sintaxi nova en casos en què l'eina no ho fa per vosaltres. Normalment això només caldrà en configuracions específiques, molt complexes.

3. Verifiqueu i proveu la configuració que en resulti amb el següent:

```
arrel #shorewall try /etc/shorewall
```

Si tot va bé, reinicieu l'ordinador o reinicieu-ne el servei amb el següent:

```
arrel #systemctl restart shorewall.service
```


NotaActualització de **shorewall6**

El procés d'actualització de **shorewall6** coincideix amb el procés de **shorewall** descrit a *Procediment 1, «Actualitzar el Shorewall»*. Ara bé, haureu de reemplaçar totes les instàncies de `shorewall` per `shorewall6`.

2.1.5 Les versions dels paquets GCC 6 coincideixen amb les que hi ha a l'SLE 12 SP3

L'openSUSE Leap 42.2 va sortir accidentalment amb una versió més nova del GCC 6 que no pas la que hi havia al SUSE Linux Enterprise en aquell moment. Això s'ha corregit a l'openSUSE Leap 42.3, que surt amb les mateixes versions dels paquets de GCC 6 que al SUSE Linux Enterprise 12 SP3.

Ara bé, si hi ha paquets GCC 6 instal·lats, això comporta una degradació forçosa de paquets durant l'actualització del sistema.

2.2 Actualitzar des de l'openSUSE Leap 42.1

2.2.1 Paquets suprimits o reemplaçats

Els paquets següents s'han suprimit o reemplaçat respecte de l'openSUSE Leap 42.1:

- `arista`: reemplaçat per `transmageddon`.
- `cadabra`: el codi font ja no es construeix. El successor, Cadabra 2 (http://cadabra.science/) encara no és estable.
- `dropbear`: s'ha suprimit perquè no hi ha avantatges rellevants respecte d'`openssh`.
- `emerillon`: reemplaçat per `gnome-maps`.
- `gnome-system-log`: reemplaçat per `gnome-logs`.
- `hawk`: reemplaçat per `hawk2`.
- `ksnapshot`: reemplaçat per `spectacle`.
- `labplot`: Labplot ha estat reemplaçat per la seva versió en Qt5, anomenada `labplot-kf5`. Si actualitzeu des d'un openSUSE Leap 42.1 en què hi ha el paquet `labplot` instal·lat, rebreu el paquet `labplot-kf5` automàticament.
- `nodejs`: ara s'anomena `nodejs4`.
- `psi`: reemplaçat per `psi+`.
- `python-moin`: reemplaçat per `moinmoin-wiki`. És simplement un canvi de nom, no una actualització de versió, un reemplaçament virtualment idèntic.
- `ungifsicle`: reemplaçat per `gifsicle`.
- `xchat`: reemplaçat per `hexchat`.

2.2.2 `/var/cache` en un subvolum propi per a instantànies i retrocessos

`/var/cache` conté una gran quantitat de dades molt volàtils, com ara la memòria cau del Zypper amb paquets RPM en diferents versions per a cada actualització. Com a resultat d'emmagatzemar dades que són majoritàriament redundants però altament volàtils, la quantitat d'espai de disc que ocupa una instantània pot augmentar molt ràpidament.

Per solucionar-ho, moveu `/var/cache` a un subvolum separat. En instal·lacions noves d'openSUSE Leap 42.3, això es fa automàticament. Per convertir un sistema de fitxers d'arrel existent, seguiu els passos següents:

1. Trobeu el nom del dispositiu (per exemple, `/dev/sda2` o `/dev/sda3`) del sistema de fitxers d'arrel:

   ```
   df /
   ```

2. Identifqueu el subvolum pare de tots els altres subvolums. Per a instal·lacions d'openSUSE 13.2, aquest subvolum s'anomena `@`. Per comprovar si teniu un subvolum `@`, useu el següent:

   ```
   btrfs subvolume list / | grep '@'
   ```

   Si el resultat d'aquesta ordre és buit, no teniu un subvolum anomenat `@`. En aquest cas, podeu procedir amb el subvolum ID 5, usat en versions més antigues d'openSUSE.

3. Ara munteu el subvolum requerit.

   - Si teniu un subvolum `@`, munteu-lo en un punt de muntatge temporal:

     ```
     mount <root_device> -o subvol=@ /mnt
     ```

   - Si no teniu un subvolum `@`, munteu el subvolum ID 5:

     ```
     mount <root_device> -o subvolid=5 /mnt
     ```

4. `/mnt/var/cache` ja pot existir i podria ser el mateix directori que `/var/cache`. Per evitar pèrdua de dades, moveu-lo:

   ```
   mv /mnt/var/cache /mnt/var/cache.old
   ```

5. Creeu un subvolum nou:

   ```
   btrfs subvol create /mnt/var/cache
   ```

6. Si ara hi ha un directori `/var/cache.old`, desplaceu-lo a la ubicació nova:

   ```
   mv /var/cache.old/* /mnt/var/cache
   ```

Si aquest no és el cas, feu el següent:

```
mv /var/cache/* /mnt/var/cache/
```

7. Opcionalment, suprimiu `/mnt/var/cache.old`:

```
rm -rf /mnt/var/cache.old
```

8. Desmunteu el subvolum del punt de muntatge temporal:

```
umount /mnt
```

9. Afegiu una entrada a `/etc/fstab` per al subvolum nou `/var/cache`. Useu un subvolum existent com a plantilla des de la qual copiar. Assegureu-vos que en deixeu l'UUID intacte (és l' UUID del sistema de fitxers d'arrel) i canvieu el nom del subvolum i el seu punt de muntatge consistentment a `/var/cache`.

10. Munteu el subvolum nou tal com s'especifica a `/etc/fstab`:

```
mount /var/cache
```

2.2.3 L'anell de claus del GNOME ja no s'integra amb GPG

S'ha suprimit l'agent GPG integrat de l'anell de claus del GNOME. Per això, l'anell de claus del GNOME ja no es pot usar per gestionar claus GPG, però encara podeu gestionar claus GPG des de la línia d'ordres amb l'eina **`gpg`**.

2.2.4 El controlador Synaptics X pot degradar l'experiència del ratolí tàctil amb el GNOME

A l'openSUSE Leap 42.1, el controlador Synaptics X (el paquet `xf86-input-synaptics`) es va instal·lar per defecte però tenia una prioritat més baixa que el controlador libinput (`xf86-input-libinput`).

Amb l'openSUSE Leap 42.3:

- El controlador Synaptics X ja no s'instal·la per defecte.
- Si hi ha el controlador Synaptics X instal·lat, agafarà prioritat sobre qualsevol dispositiu tàctil.
- El controlador Synaptics X ja no té suport del GNOME. Això vol dir que quan s'instal·la el controlador, els ratolins tàctils Synaptics només es poden configurar en la mesura que ho permet un ratolí bàsic.

Si no és que utilitzeu un ratolí tàctil Synaptics i teniu una gran quantitat de configuració personalitzada per al controlador Synaptics, suprimiu el paquet del sistema:

```
sudo zypper rm xf86-input-synaptics
```

2.2.5 AArch64: la mida de la pàgina ha canviat de l'openSUSE Leap 42.1 a l'openSUSE Leap 42.3

A l'openSUSE Leap 42.1, la mida per defecte de la pàgina en plataformes AArch64 era de 64 kB. A l'openSUSE Leap 42.3, la mida de la pàgina ha canviat a 4 kB. Això fa que l'espai d'intercanvi i el sistema de fitxers Btrfs antics no siguin usables.

Si ara feu servir l'openSUSE Leap 42.1 en AArch64, considereu fer una instal·lació nova de l'openSUSE Leap 42.3 en comptes d'actualitzar-lo.

2.2.6 Els sistemes amb controladors CCISS poden no arrencar després d'una actualització

El programa de control per als controladors Compaq/HP Smart Array (CCISS) (`cciss.ko`) ja no té suport per a certs controladors per defecte. Això pot comportar que el disc d'arrel no sigui detectat pel nucli de l'openSUSE Leap 42.3.

Als sistemes afectats, el programa de control CCISS es pot configurar perquè torni al comportament anterior i detecti els controladors una altra vegada. Per fer-ho, afegiu el paràmetre del nucli `cciss.cciss_allow_hpsa=0`.

3 General

Aquesta secció llista aspectes generals de l'openSUSE Leap 42.3 que no coincideixen amb cap altra categoria.

3.1 Paquets obsolets

Els paquets següents encara s'inclouen com a part de la distribució però són obsolets. Els paquets hi són per ajudar la migració, però se'n desencoratja l'ús i potser no reben actualitzacions. Aquests paquets se suprimiran a la propera versió de la distribució.

- `lxdm`: sense manteniment, useu `lightdm` en lloc seu.
- `mysql-community-server`: pot no rebre correccions de manteniment i seguretat. Recomanem migrar a `mariadb`.
- `ruby2.2-*`: només per a desenvolupament. Useu Ruby 2.1 o 2.4 en lloc seu.
- `ruby2.3-*`: només per a desenvolupament. Useu Ruby 2.1 o 2.4 en lloc seu.
- `uClibc`: sense manteniment.

Per comprovar si teniu paquets instal·lats que ja no es mantinguin, assegureu-vos que tingueu el paquet `lifecycle-data-openSUSE` estigui instal·lat i useu l'ordre següent:

```
zypper lifecycle
```

3.2 Programari del KDE per a gestió d'informació personal (KDE PIM)

El KDE PIM 4.x ja no té suport dels desenvolupadors de KDE, però es va mantenir a l'openSUSE Leap 42.2 conjuntament amb KDE PIM 5 per evitar pertorbar els fluxos de treball dels usuaris i permetre una migració més fàcil.

Amb l'openSUSE Leap 42.3, el conjunt de KDE PIM 4.x s'ha abandonat i només s'hi inclou el conjunt actual amb suport de la font: KDE PIM 5.

3.3 No hi ha bloqueig de pantalla quan s'usa el GNOME Shell sense el GDM

Quan s'usa el GNOME Shell conjuntament amb un gestor d'entrada que no sigui el GDM, com ara l'SDDM o el LightDM, la pantalla no s'apagarà ni es bloquejarà. A més, canviar els usuaris sense sortir no és possible.

Per poder bloquejar la pantalla des del GNOME Shell, habiliteu el GDM com a gestor d'entrada:

1. Assegureu-vos que el paquet `gdm` estigui instal·lat.
2. Obriu el YaST i des d'allí, obriu el gestor del fitxer */etc/sysconfig*.
3. Navegueu per *Desktop* › *Display manager* › *DISPLAYMANAGER*.
4. A la casella de text, especifiqueu-hi `gdm`. Per desar-ho, cliqueu a *D'acord*.
5. Reinicieu.

3.4 Suport de Menú global al KDE Plasma

Amb el KDE Plasma 5.9, KDE ha reintroduït el suport per al menú global tal com es coneixia a les primeres versions de l'escriptori de KDE.

A l'openSUSE Leap 42.3, el plasmoide de la barra de menú d'aplicacions també està disponible.

NotaLes aplicacions no Qt es poden comportar incorrectament

Les aplicacions que no usin la caixa d'eines Qt poden no tenir suport per al menú global o es poden comportar incorrectament.

3.5 Reproducció de fitxers MP3

Començant amb l'openSUSE Leap 42.3, els còdecs per reproduir fitxers MP3 s'inclouen com a part del repositori estàndard.

Per usar aquest descodificador en aplicacions i marcs de treball basats en gstreamer, com ara el Rhythmbox o el Totem, instal·leu el paquet `gstreamer-plugins-ugly`.

3.6 No hi ha suport per a lletres Tipus-1 al LibreOffice

El LibreOffice 5.3 ja no té suport per a lletres de llegat Type-1 (extensions de fitxers `.afm` i `.pfb`). Això no hauria d'afectar la majoria d'usuaris, ja que les lletres actuals estan disponibles en els formats TrueType (`.ttf`) o bé OpenType (`.otf`).

Si us afecta, convertiu les lletres Type-1 a un format amb suport, com ara TrueType, i useu les lletres convertides. La conversió és possible amb l'aplicació FontForge (package `fontforge`), que s'inclou a l'openSUSE. Per a més informació de com fer scripts de conversió, vegeu https://fontforge.github.io/en-US/documentation/scripting/.

4 Més informació i informació de retorn

- Llegiu els documents `README` del mitjà.
- Visualitzeu informació detallada del registre de canvis d'un paquet concret respecte del seu RPM:

  ```
  rpm --changelog -qp NOM_DEL_FITXER.rpm
  ```

  Reemplaceu *`NOMDELFITXER`* amb el nom de l'RPM.
- Comproveu el fitxer `ChangeLog` del primer nivell del mitjà per veure el registre cronològic de tots els canvis fets als paquets actualitzats.
- Trobeu més informació dins del directori `docu` del mitjà.
- Per a documentació addicional o actualitzada, vegeu https://doc.opensuse.org/.
- Per a les notícies dels últims productes d'openSUSE, visiteu https://www.opensuse.org.

Copyright © 2019 SUSE LLC

Gràcies per usar openSUSE.

L'equip d'openSUSE i l'equip de traducció al català: opensusecatala@gmail.com.